

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
Исполнительный комитет
Шингалчинского сельского поселения
Нижнекамского муниципального района

423554, Нижнекамский район,
с. Шингалчи, ул.Ленина, 64-1Н

тел./факс (8555) 43-04-50, электронный адрес: Shingalchinskoe.Sp@tatar.ru, сайт: www.shingalchinskoe-sp.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Түбән Кама муниципаль районының
Шәңгәлче авыл җирлегенә
Башкарма комитеты

423554, Түбән Кама районы,
Шәңгәлче авылы, Ленин урамы, 64-1Н

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2022 елның 03 ноябрьдә

№ 61

«2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү максатларында, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл җирлегенә Уставына таянып, карар бирәм:

1. Әлеге карарга кушымта нигезендә «2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү» муниципаль программасын расларга.

2. Әлеге карарны мәгълумат стендларында, шулай ук Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегенең рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Р.Х. Салимов

Түбән Кама муниципаль районы
Шәңгәлче авыл җирлегенә
башкарма комитетының
2022 елның 03 ноябрьдән
61 номерлы карарына
кушымта

«2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Түбән Кама
муниципаль районының Шәңгәлче авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек
субъектларына ярдәм итү һәм үстерү»
программасы

ЭЧТӨЛӨК

Программа паспорты	4
1 бүлөк. Гөмүми нигезлөмөлөр	6
2 бүлөк. Шөңгөлчө азыл жирлегендө эшмөкөрлөк һәм инвестицион климатка анализ	7
3 бүлөк. Программаның төп максатлары һәм бурычлары	8
4 бүлөк. Программаның төп принциптары	9
5 бүлөк. Проблеманың эчтөлөгө һәм аны программа ысуллары белән чишү кирәклеген нигезлөү	9
6 бүлөк. Программа чаралары системасы	11
7 бүлөк. Программа белән идарә итүне оештыру (Программаны тормышка ашыру механизмы)	13
8 бүлөк. Программаны тормышка ашыру барышын контрольдө тоту	13
9 бүлөк. Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәялөү	13

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программа исеме	«2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү һәм үстерү» (алга таба - Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	- «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; -«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон - «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы; - Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының «Шәңгәлче авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына
Программа заказчысы	Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны эшләүче	Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге башкарма комитеты
Программа чараларын башкаручы	Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның төп максатлары	<ul style="list-style-type: none"> - Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегенең социаль-иқтисади мәсьәләләрен хәл итүдә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү һәм аларның ролен күтәрү өчен уңайлы шартлар тудыру; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының конкуренциягә сәләтлелеген тәэмин итү; - кече һәм урта эшмәкәрлекнең гамәлдә булган субъектларын саклау һәм яңа субъектлар булдыру; - җирле җитештерүчеләр товарлары һәм хезмәтләре белән базарның туендырылуы; - Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына үзләре җитештерә торган товарларны (эшләрне, хезмәт күрсәтүләренә) алга этәрүдә булышлык күрсәтү; - халыкны эш белән тәэмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү; - кече һәм урта эшмәкәрлеккә талантлы яшьләренә һәм потенциалы идарәчеләренә ачыклау һәм җәлеп итү; - Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге предприятиеләре җитештергән тулаем продукция күләмендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары җитештергән товарларның (эшләрнең, хезмәт күрсәтүләренә) өлешен арттыру; - кече һәм урта эшқуарлык субъектлары тарафыннан барлык дәрәжәдәге бюджетларның салым керемнәрендә түләнгән салымнар өлешен арттыру.
Программаның бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - Шәңгәлче авыл җирлеге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын үстерү; - Шәңгәлче авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең конкуренциягә сәләтлелеген һәм инвестицион җәлеп итүчәнлеген арттыру;

	<ul style="list-style-type: none"> – ижтимагый һәм һөнәри оешмалар һәм эшмәкәрләр берләшмәләренең ролен көчәйтү; – сәнәгать - халык кулланышы товарлары житештерү, азык-тәлек (сөт, ит), милли һәм мәдәни үзенчәлекләренә исәпкә алып һөнәрчелек; авыл хужалыгы (крестьян (фермер) хужалыклары, авыл хужалыгы продукциясен эшкәртү); – кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү; – Шәңгәлче авыл җирлеге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына һәм Шәңгәлче авыл җирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга мәгълүмати ярдәм күрсәтү; – кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультация һәм оештыру ярдәме күрсәтү; – кече эшмәкәрлекне төрле өлкәләрдә: торак-коммуналь, төзекләндерү, ремонт-төзөлеш, җәмәгать туклануы өлкәләрендә муниципаль заказларны үтәүгә җәлеп итү; – коррупциягә каршы тору буенча чаралар төркемен гамәлгә ашыру һ. б.
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты</p>	<p>2023-2027 еллар</p>
<p>Программаның төп чаралары исемлегенә</p>	<ul style="list-style-type: none"> – кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартларны камилләштерү; – кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс ярдәме күрсәтү; – кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасы эшчәнлеген тәэмин итү; – кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мәгълүмати, консультация һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү; – кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсендә социаль яклау һәм хезмәтне саклау механизмнарын эшләү һәм гамәлгә кертү.
<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре</p>	<ul style="list-style-type: none"> – кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру; – кече һәм урта эшмәкәрлектә уртача хезмәт хақы күләмен уртача тармак дәрәжәсенә кадәр арттыру; – кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларыннан барлык дәрәжәдәге бюджетларга салым керемнәрен арттыру; – җирлек инфраструктурасын үстерү һәм күрсәтелә торган хезмәтләрен сыйфатын яхшырту; – үзбездә житештерелгән товарлар, үз көчләре белән кече һәм урта бизнес оешмалары тарафыннан башкарылган эшләр һәм хезмәтләр күләмен арттыру; – продукцияне сату базарын киңәйтү; – җирлектә гаилә терлекчелек фермалары саны, авыл хужалыгы терлекләренең баш саны арту; – авыл җирлеге бюджетына кече эшмәкәрлек субъектларыннан кергән керемнәр өлешен арттыру; – кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын методик тәэмин итү хисабына югары мәгълүмати активлык һәм хәбәрдарлык – эшсезлек дәрәжәсен киметү;

	– хакимияткә ышанычны ныгыту, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары һәм жирлекнең жирле үзидарә органнары арасында эшлекле мөнәсәбәтләрне үстерү
Программаны финанслау күләме һәм чыганақлары	Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, район, муниципаль берәмлек, бюджеттан тыш фондлар һәм жәлеп ителгән инвестицияләр чаралары.
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Шәңгәлче авыл жирлегә Башкарма комитетының программа чараларын тормышка ашыру нәтижәләренә ел саен анализ ясау ярдәмендә башкарыла торган Программаны тормышка ашыру мониторингы.

1. Гомуми нигезләмәләр

Өлегә Программа «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 131-ФЗ), «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 209-ФЗ), «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы нигезендә эшләнгән.

131-ФЗ нигезендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү мәсьәләләре керә.

209-ФЗ кабул итүгә бәйле рәвештә, жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары (алга таба - КУЭС) үсешә өчен шартлар тудыру кертелде.

Программа объекты булып, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары – юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр, шулай ук һөнәри керемгә салым махсус салым режимын кулланучы физик затлар тора. Жайга салу предметы - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына муниципаль ярдәм күрсәтү.

Өлегә Программаның максатлары һәм төп бурычлары Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Программа Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү максатларына ирешүгә юнәлдерелгән чаралар исемлеген, чараларны тормышка ашыру өчен җаваплыларны, финанслау күләмнәрен һәм чыганақларын, эшчәнлек нәтижәләлегә күрсәткечләрен билгели.

Программа Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл жирлегенә 2023-2027 елларга кадәр социаль-иқтисади үсешә фаразында каралган Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл жирлегенә социаль-иқтисади үсеш өстенлекләрен исәпкә алып эшләнә.

2. Шәңгәлче авыл жирлегендә эшмәкәрлек һәм инвестицион климатка анализ

Шәңгәлче авыл жирлегә территориясендә 2022 елның 1 гыйнварына 53 кече эшмәкәрлек субъекты теркәлгән. Уртача хезмәт хақы 9,8 мең сум тәшкит итә. Уртача хезмәт хақы 2020 ел белән чагыштырганда 24% ка артты. Шәңгәлче авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының күбесә төзелеш, күпләп һәм ваклап сату өлкәсендә мөшгүль.

Үткөрелгән анализ нәтижәләре буенча Шәңгәлче авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан махсус инвестицион жәлеп итүчәнлеккә ия булган, үз мөйданнарына кече һәм урта бизнесның житештерү объектларын кабул итәргә әзер булган жир кишөрлекләрен ачыклау һәм сайлап алу эше алып барыла.

Шәңгәлче авыл җирлегенә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары
үсешенәң төп индикаторлары

Индикаторлар /еллар	2020	2021	2022
Барлығы шәхси эшмәкәр төркөлгән, берәмлек	9	9	10
Кече предприятиеләр хезмәткәрләренәң уртача саны (тышкы ике урында эшләүчеләрдән тыш), кеше	20	20	23
Уртача айлык хезмәт хакы, сум	7500	7900	9800

Шәңгәлче авыл җирлегенә эшмәкәрләргә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм программаларында катнашу мөмкинлегенә ия.

Тотрыклы үсеш һәм халыкның тормыш сыйфатын күтәрүнең мөһим факторы булып, Шәңгәлче авыл җирлегенәң инвестицион климаты һәм икътисадка инвестицияләр җәлеп итү тора.

«Россия төрәгә», «Эшлекле Россия» Стратегик инициативалар агентлыгы¹, шулай ук Татарстан Республикасының социаль - икътисади мониторинг комитеты эшмәкәрлек берлегенәң анкеталау һәм сораштыру рәвешендә үткәрә торган тикшеренүләр нигезендә эшмәкәрлек һәм инвестицион климатны чагылдыручы төп проблемалар булып тора:

- салым салуның югары дәрәжәсе;
- финанс чаралары җитмәү;
- дәүләт ягыннан ярдәм булмау;
- продукцияне сатуда кыенлыklar;
- аңлаешлы инфраструктура булмау;
- административ киртәләр

Шәңгәлче авыл җирлегенә территориясендә эшмәкәрлек һәм инвестицион климатны билгеләүче проблемалар үзара бәйләнешнең югары дәрәжәсенә ия, шуңа күрә аларны хәл итү бюджет акчаларын максатчан һәм нәтиҗәле файдаланган очракта, башкарма хакимият органнары сәясәтен эшмәкәрлек һәм инвестицион климатны үстерү өчен шартлар тудыруга юнәлдерергә мөмкинлек бирүче программа-максатчан методтан файдалануны таләп итә.

3. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

3.1. Программаның төп максатлары:

- Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегенәң социаль-икътисади мәсьәләләрен хәл итүдә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү һәм аларның ролен күтәрү өчен уңайлы шартлар тудыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының конкуренциягә сәләтлелеген тәэмин итү;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең гамәлдә булган субъектларын саклау һәм яңа субъектлар булдыру;
- җирле җитештерүчеләр товарлары һәм хезмәтләргә белән базарның туендырылуы;
- Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегенәң кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына үзләргә җитештерә торган товарларны (эшләргә, хезмәт күрсәтүләргә) алга этәрүдә булышлык күрсәтү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек санының артуы;
- халыкны эш белән тәэмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү;
- кече һәм урта эшмәкәрлеккә талантлы яшьләргә һәм потенциал идарәчеләргә ачыклау һәм җәлеп итү;

¹ Регионарда инвестицион климат торышының илкуләм рейтингы.

- Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегә предприятиеләре житештергән тулаем продукция күләмендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары житештергән товарларның (эшләрнең, хезмәт күрсәтүләрнең) өлешен арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан барлык дәрәжәдәге бюджетларның салым керемнәрендә түлөнгән салымнар өлешен арттыру.

3.2. Куелган максатларга ирешү өчен хәл ителергә тиешле бурычлар:

- Шәңгәлче авыл җирлегә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын үстерү;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең конкуренциягә сәләтлелеген һәм инвестицион җәлеп итүчәнлеген арттыру;
- иҗтимагый һәм һөнәри оешмалар һәм эшмәкәрләр берләшмәләренең ролен көчәйтү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына һәм Шәңгәлче авыл җирлегә территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга мәгълүмати ярдәм күрсәтү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультация һәм оештыру ярдәме күрсәтү;
- кече һәм урта эшмәкәрлекне төрле өлкәләрдә - торак-коммуналь, төзекләндерү, ремонт-төзөлеш, җәмәгать туклануы өлкәләрендә муниципаль заказларны үтәүгә җәлеп итү;

Программаның бурычлары аның ахыргы максаты белән билгеләнә һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген активлаштыруга, яңа эш урыннары булдыруга һәм эшмәкәрлеккә җәлеп ителгән киң катлам халыкның тормыш дәрәжәсен күтәрүгә ярдәм итә торган уңайлы мохит булдырудан гыйбарәт.

4. Программаның төп принциплары

Программаның төп принциплары:

- КУЭС ярдәм сорап мөрәҗәгать итүнең гариза бирү тәртибе;
- КУЭСка ярдәм инфраструктурасы;
- программада каралган критерийларга туры килгән КУЭСның тиешле программаларда катнашуга тигез керү мөмкинлеге;
- «Көндөшлекне яклау турында» 2006 елның 26 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне үтәп ярдәм күрсәтү;
- ярдәм күрсәтү процедураларының ачыклыгы.

5. Проблеманың эчтәлегенә һәм аны программа ысуллары белән чишү кирәклеген нигезләү

Кече һәм урта эшмәкәрлек Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегенең икътисадый һәм социаль бурычларын хәл итүдә мөһим роль уйный, чөнки ул яңа эш урыннары булдыруга, кулланучылар базарын товарлар һәм хезмәтләр белән базуга, көндөшлеккә мохит булдыруга ярдәм итә, халыкның икътисади мәстәхийлелеген, салым керемнәренең тотрыклылыгын тәэмин итә. Эшмәкәрлекне үстерү Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлегенең социаль-икътисади үсешендә естенлеккә бурычларның берсе булып тора.

Шәңгәлче авыл җирлегә территориясендә бүгенгә көндә 53 кече һәм урта эшмәкәрлек субъекты эшли.

Шәңгәлче авыл җирлегенең кече һәм урта предприятиеләре эшчәнлегенең төрләре буенча сәүдә, хезмәт күрсәтү, авыл хужалыгы продукциясен җитештерү өлкәләрен колачлый.

Кече һәм урта эшмәкәрлек үсешенең уңай тенденцияләренә карамастан, бизнес үсешенә комачаулый торган проблемалар кала. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эре предприятиеләргә караганда азрак тотрыклылык һәм көндәшлеккә сәләтлелек белән характерлана, димәк, Шәңгәлче авыл җирлеге җирле үзидарә органнары тарафыннан ярдәмгә мохтаж.

КУЭС үсешчәдәге комачаулык факторларын өч проблемага бүлөп була:

1. оештыру проблемалары (предприятиенә юридик яктан рәсмиләштерүдә һәм теркөүдә кыенлыктар, үз эшеңне ачу һәм үстерү өчен кирәкле рөхсәт документларын алу (лицензияләр һ. б.), банкта счет ачуда һ. б. проблемалар);

2. материал-техник тәэмин итү (житештерү һәм хезмәт урыннары, заманча җиһазлар җитмәү яки булмау, персоналның түбән квалификациясе, эшмәкәрлек эшчәнлегенең тиешенчә якланмавы һ. б.);

3. матди-финанс проблемалары:

- предприятиенә теркөү өчен капитал алу кыенлыктары;

- әйләнә-тирәдә акчалар җитмәү;

- эшчәнлекне киңәйтү өчен үзеңнең һәм бурычка алынган финанс чаралары җитмәү.

КУЭСның күпчелеге финанс хәленең тотрыксыз булуы һәм акча җитмәү сәбәпле, үз үсешенә, яңа технологияләр кертүгә, продукциянең һәм хезмәтләрнең сыйфатын күтәрүгә, озак сроклы инвестицияләр кертүгә, яңа базарларны үзләштерүгә эчке стимуллардан мәхрүм.

Шулай ук эшмәкәрләргә идарә итү һәм коммерция карарлары кабул итү өчен бизнес алып баруның төрле аспекты турында мәгълүмат кирәк. Кече һәм урта бизнесны мәгълүмати тәэмин итү проблемасы консультацияләү һәм мәгълүмати-аңлату чаралары үткөрү кебек традицион формаларны кулланып хәл ителергә мөмкин.

Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге башкарма комитеты кече һәм урта бизнесны социаль тотрыклылыкның ышанычлы гаранты итеп күрә һәм эшмәкәрлеккә сәләтле аскеремле һәм эшсез кешеләрне җәлеп итү бурычын хәл итә. Авыл җирлеге өчен кече һәм урта бизнес халыкны даими эш белән тәэмин итүнең ышанычлы чыганагы булып тора.

Авылның реаль икътисади потенциалы бетми, кече һәм урта бизнестә хәл ителергә тиешле проблемалар да аз түгел.

Программа кече һәм урта эшмәкәрлеккә алга таба үстерү өчен норматив-хокукий база булдыру, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс, мәгълүмати, консультация һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү, шулай ук контроль процессын оештыру буенча комплекслы эш планы булып тора.

6 Программа чаралары системасы

Программа чараларын гамәлгә ашыру 2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү программасы кысаларында җирле бюджет акчаларыннан, бюджеттан тыш фондлардан, эшмәкәрләрнең үз акчаларыннан, җәлеп ителгән инвестицияләрдән финанслау шартларында гамәлгә ашырыла.

Программа чаралары программа билгеләгән бурычлар нигезендә эшләнә.

2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү программасы чаралары исемлеге

№	Чара исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Финанслау чыганагы
1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартларны камилләштерү				
1.1.	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү һәм аларга ярдәм итү мәсьәләләрен җайга сала торган муниципаль норматив - хокукий база булдыру	Жирлек БК	2023-2027	финанслау таләп ителми
1.2.	Кече эшмәкәрлек субъектларының муниципаль заказ урнаштыруда катнашуы мониторингы	Жирлек БК	2023-2027	финанслау таләп ителми
1.3.	Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү мәсьәләләре буенча аларның фикерләрен исәпкә алу максатында, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары мен фегатъләрен чагылдыручы коммерциячел булмаган оешмалар, эшмәкәрләрнең иҗтимагый берләшмәләре белән хезмәттәшлек итү	Жирлек БК	2023-2027	финанслау таләп ителми
1.4.	Программа кысаларында ярдәм алучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары реестрын формалаштыру һәм алып бару	Жирлек БК	2023-2027	финанслау таләп ителми
1.5.	Шәхси ярдәмче хужалыклар, крестьян фермер хужалыклары һәм башка авыл хужалыгы товар җитештерүчеләре җитештерә торган хәзерләү продукциясе эшчәнлеген үстерү	Жирлек БК	2023-2027	жәлеп ителгән инвестицияләр булганда
1.6.	Коррупциягә каршы рейтингларны формалаштыру механизмнарын эшләү һәм алга таба эшмәкәрләргә хәбәр итү юлы белән аны коррупциячеллеккә бәяләү	Жирлек БК	2023-2027	финанслау таләп ителми
1.7.	Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары буенча эшлекле очрашулар, «түгәрәк өстәлләр» һәм семинарлар сештыруда һәм үткәрдә катнашу	Жирлек БК, район башкарма комитеты (киләштерү буенча)	2023-2027	Жирлек бюджеты
1.8.	Татарстан Республикасы Икътисад һәм социаль үсеш министрлыгы һәм Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган федераль һәм региональ программаларда катнашу өчен	Жирлек БК, Түбән Кама муниципаль районы эшмәкәрләре Иҗтимагый	2023-2027	Татарстан Республикасы бюджеты ²

² Бюджетара субсидиялар һәм субвенциялар кысаларында

№	Чара исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Финанслау чыганагы
	эшмәкәрләргә конкурс документларын өзерләүдә булышлык итү	советы		
2. Түбән Кама муниципаль районының Шәңгәлче авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасы эшчәнлеген тәэмин итү. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мөһлүмати, консультацион һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү				
2.1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультациа ярдәмән гамәлгә ашыру һәм үстөрү	Җирлек БК, Түбән Кама муниципаль районы эшмәкәрләре Иҗтимагый советы	2023-2027	финанслау таләп ителми
2.2	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү	Җирлек БК	2023-2027	финанслау таләп ителми
3. Кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсендә социаль яклау һәм хезмәтне саклау механизмнарын эшләү һәм гамәлгә кертү				
3.1	Хезмәтне саклау буенча эшләрне оештыру мәсьәләләрендә консультациа-методик ярдәм	Җирлек БК	2023-2027	финанслау таләп ителми

Кабул ителгән кыскартулар исемлеге

Җирлек БК - Шәңгәлче авыл җирлеге башкарма комитеты

ЭИС - Түбән Кама муниципаль районы эшмәкәрләре Иҗтимагый советы

Программаның ресурс белән тәэмин ителеше бюджет һәм бюджеттан тыш чыганақлардан акча төшкил ите:

федераль бюджет - федераль норматив хокукый актлар нигезендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме чараларын гамәлгә ашыруга Россия Федерациясә субъектларына конкурс нигезендә бүлеп бирелә торган акчалар (конкрет суммаларны күрсәтмичә мөмкин булган акча чыганагы буларак фаразлана);

- Татарстан Республикасы бюджеты - федераль норматив хокукый актлар нигезендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме чараларын гамәлгә ашыруга муниципаль берәмлекләргә конкурс нигезендә бүлеп бирелә торган акчалар.

- Бюджеттан тыш чыганақлар.

Финанслау күләме ел саен үзгәртеп корылырга тиеш һәм бюджет акчаларын бүлүчеләрнең тиешле норматив-хокукый актлары белән раслана.

7. Программа белән идарә итүне оештыру (Программаны тормышка ашыру механизмы)

Программаны гамәлгә ашыру механизмы - ул билгеләнгән нәтижеләргә ирешүне тәэмин ите торган жаваплы башкаручыларга, сроклар буенча координацияләнгән программа чаралары системасы.

Программаның заказчысы булып Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге башкарма комитеты тора, аның бурычларына Программа чараларын үтәүне оештыру һәм башкаручыларның хезмәттәшлеген координацияләү керә.

Программа чараларын үтөү «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Программаны тормышка ашыру барышын контрольдә тоту

Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге башкарма комитеты һәм Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге Советы программаның тормышка ашырылуын һәм бүлөп бирелә торган акчаларның үзләштерелүен контрольдә тотат.

Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге башкарма комитеты ел саен Программаның үтөлеше турында Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге Советына хисап бирә.

9. Программаның социаль-иқтисади нәтижелелеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыру тулаем авылдагы иқтисади һәм социаль хәлгә уңай йогынты ясаячак, инвестицион климатны яхшыртуга, авыл инфраструктурасын үстерүгә, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының конкуренциягә сәләтен арттыруга һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртуга ярдәм итәчәк.

Программаны гамәлгә ашыру кысаларында авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттырып, кече һәм урта эшмәкәрлек секторында халыкны тотрыклы эш белән тәмин итү өчен шартлар тудыру һәм Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге бюджетына кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларынан салым һәм салым булмаган керемнәренә арттыру күздә тотыла.

Программаны тормышка ашыруның нәтижелелеге Программа чараларын финанслау дәрәжесенә һәм аларның үтөлешенә бәйле.

2027 елга программа нәтижеләре түбәндәгеләр булырга тиеш:

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары хезмәткәрләренә исемлек буенча уртача санын арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларынан барлык дәрәжәдәге бюджетларга салым керемнәренә арттыру;
- авыл инфраструктурасын үстерү һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең сыйфатын яхшырту;
- авылның кече эшмәкәрлекнең тармак структурасын авыл иқтисадының өстенлекле тармакларында эшчәнлек алып баручы кече предприятиеләрнең өлешен арттыруга таба үзгәртү;
- кече бизнес сешмалары тарафыннан үзбездә җитештерелгән товарлар, үз көчләре белән башкарылган эшләр һәм хезмәтләр күләмен арттыру.